Jannata Isiniif Waadaa Galamte Kafaruu fi Shirkii Hojjachuun hin dhabinaa-kutaa 2.2

Description

Qananii Jannataa-kutaa 2

Jannata Keessatti Gamoowwan
Dhugumatti wanti namni jiruu keessatti hawwuu keessaa tokko gamoo ykn mana bareedaa qabaachudha. Jireenyi addunyaa tuni iddoo qormaataa waan taatef, hawwiin kuni nama hundaaf hin guuttamu. Kanaafu, iddoon hawwiin kuni itti guuttamu eessa jettanii yaadduu? Bakki hundarra gaariin hawwiin kuni namaaf guuttamu Jannata. Sababni isaas, gamoon addunyaa tana keessatti argatan takkaa balaan itti buâ€™uun diigama, takkaa immoo irraa duâ€™uun duubatti dhiisan. Gamoon Jannataa immoo yeroo hunda turaa gonkumaa hin diigamne, namni achi keessa seenes kan hin duunedha. Kanarratti dabalatee, gamoon Jannataa bareedinna isaatii fi guddinna qananii of keessaa qabuu sammuu keessatti kaasun ni ulfaata. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾

Garuu warroonni Gooftaa isaanii sodaatan, goloota gubbaa isaanii irratti goloonni ijaarraman, jala isaanii laggeen yaaâ€™antu isaaniif jira. [Kuni] waadaa Rabbiiti. Rabbiin waadaa [Isaa] hin diigu.â€• Suuratu Az-Zumar 39:20

Kana jechuun namoonni Isaaf ajajamuu fi ibaadaa Isaaf qulqulleessuun Gooftaa isaanii sodaatan, Jannata qananii keessatti gamoowwan gurguddoon isaaniif qopheefamanii jiru. Gamoowwan gurguddoo kanniin keessatti goloota gubbaa gubbaan walirraan ijaarramantu isaaniif jira. Golootaa fi manneen isaanii jala laggeen ni yaaâ€™u. Rabbiin kana gabroota Isaa Isa sodaataniif waadaa guuttamuu fi mirkanaaâ€™u seenee jira. Rabbiin subhaanahu waadaa Isaa hin diigu.[1]

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَٰرَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِكُمْ
وَأَنفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾﴾

â€œ**Yaa warra amantan! Daldala azaaba (adabbii) laalessaa irraa isin baraarutti isin qajeelchuu? Rabbii fi Ergamaa Isaatti ni amantu, karaa Rabbii keessatti qabeenya keessanii fi nafsee teessaniin ni qabsooftu. Yoo kan beektan taatan, kanatu isiniif caala.â€•** Suuratu As-Saff 61:10-11

Yaa warra Rabbii fi Ergamaa Isaa dhugoomsitan! Daldala azaaba garmalee nama dhukkubsuu irraa isin baraarutti isin qajeelchuu? Daldalli kunis: Rabbii fi Ergamaa Isaatti amanuu itti fuftu, diinii Isaa gargaaruuf qabeenyaa fi nafsee qabdaniin karaa Rabbii keessatti ni qabsooftu. Miidhaa fi faayda wantootaa kan beektan yoo taatan, daldala addunyaa caalaa daldala kanatu isiniif caala. Itti aansee buâ€™aa daldala kanaa ni dubbata:

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى
جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

â€œBadiiwwan keessan isiniif araarama, Jannata jala ishii laggeen yaaâ€™anii fi Jannata Adn keessatti iddoo jireenyaa gaarii taâ€™e isin seensisa. Suni Milkaaâ€™inna Guddaadha.â€• Suuratu As-Saff 61:12

Yaa warra amantan! Wanta Rabbiin itti ajaju yoo hojjatan, badii fi cubbuu keessan isiniif haguuga, irra darba. Jannata gamoo fi mukkeen ishii jala laggeen yaaâ€™an isin seensisa. Akkasumas, Jannata Adn (qubannaa yeroo hundaa keessa turan) keessatti iddoo jireenyaa qulqulluu fi bareedaa taâ€™e isin seensisa. Kuni milkaaâ€™inna guddaadha.[2]

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa warra Jannataa fi qananii Jannataa keessaa muraasa yommuu ibsu akkana jedha:

﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَّا
تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾
وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾﴾

â€œ**Fuulonni gariin Guyyaa san qananiâ€™oodha. Carraaqqi isaanitti gammadoodha. Jannata olâ€™aantu keessatti. Ishii keessatti laaghiyah hin dhagayan. Ishii keessa burqituu yaatutu jira. Ishii keessa sireewwan ol fuudhaman, Kubbaayyawwan kaaâ€™aman, Boraatiwwan tarree galfamanii fi afaawwan diriirfamantu jira.**â€• Suuratu Al-Ghaashiyah 88:8-16

Guyyaa Qiyaamaa fuulli muâ€™mintootaa qananiâ€™aa fi ifaadha. Fuula isaanii irraa iftii fi qananiin ni mulâ€™ata. Rabbiif ajajamuun wanta addunyaa keessatti carraaqaa turaniif Aakhiratti mindaa hojii isaaniititti gammadu. Jannata bakki ishii olâ€™aanaa taâ€™e, sadarkaanis garmalee olâ€™aanaa taâ€™ee fi qananii hunda of keessatti hammatte keessatti. â€œ**Ishii keessatti laaghiyah hin dhagayan.â€•** Kana jechuun Jannata keessatti dubbii faaydaa hin qabnee fi sobaa hin dhagayan. Jannata keessa burqaalee akka fedhanitti burqiisisanii fi garagalchantu keessa yaaâ€™a. Ammas, Jannata keessa sireewwan (algaa) ol fuudhaman, kubbaayyawwan warra dhuganiif qopheefaman, boraatiwwan tarreefamanii fi minxaafi baayâ€™ee afamantu keessa jira.[3]

Surur jechuun sireewwan
Marfuuâ€™ah-ol fuudhamte (olkaafamte)
Akwaab-kubbaayyawwan (Ingiliffaan Cups)-kuni meeshaa dhugaatiti.
Mawduuâ€™ah-kaaâ€™amte
Namaariq- boraatiwwan xixxiqoo irratti hirkatan
Masfuufah-tarree galfamte
Zaraabiyyâ€“ afaawwan (minxaafiwwan)-Ingliffaan carpets

Jannata keessatti sireewwan ol kaafaman, kubbaayyawan dhugaatiif warra Jannataaf kaaâ€™aman, boraatiwwan irratti hirkachuuf tarreefamanii fi minxaafi baayâ€™ee afaman ni jiru. Akkam akka jiranii fi bareedinna isaanii Rabbumatu beeka. Dhugumatti garmalee kan namatti tolanii fi fakkaatan isaanii addunyaa keessatti kan hin argamneedha. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾

â€œ**Firaasha keessi isaa hariira furdaa irraa taâ€™e irratti hirkatanii taaâ€™u. Fuduraaleen Jannata lamaanii dhiyoodha**.â€• Suuratu Ar-Rahmaan 55:54

Hariirri uffata laafaa (lislis), qaalii taâ€™ee fi garmalee namatti toluudha. Keessi ykn jalli firaasha Jannataa hariira irraa kan hojjatame yoo taâ€™e, alli (gubbaan) isaa hoo akkam taâ€™inna laata!

Dhugumatti bareedinna firaasha kanaa Rabbii oltaâ€™aa qofatu beeka. Firaafireen Jannataa isaanitti dhiyoodha. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa warra kana keessaa nu haa godhu.

---

[1] Tafsiiru muyassar-460, Maâ€™aariju tafakkuri-12/192
[2] Tafsiiru muyassar-552
[3] Tafsiiru Muyassar-592, Tafsiir As-Saâ€™dii-1088,

Date Created
June 29, 2020
Author
admin